

Reactie op een brief van de Provincie Noord-Brabant, namens regio Brabant Noordoost, m.b.t. Participatiewet

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2014

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft mij verzocht te reageren op een brief van de regio Brabant Noordoost. Deze regio vraagt aandacht voor de positie van mensen op de wachtlijst Wsw en de ondergrens van de doelgroep beschut werk in de Participatiewet. Met deze brief ga ik in op de vragen van deze regio.

Positie van mensen op de Wsw-wachtlijst per 31-12-2014

Regio Brabant Noordoost vraagt aandacht voor de mensen op de wachtlijst die niet tot de doelgroep van de Participatiewet behoren. Deze mensen hebben prioriteit bij het plaatsen in het kader van de garantiebanen, maar behoren tot de doelgroep van UWV. De regio Brabant Noordoost geeft aan dat de gemeenten in deze regio geen middelen hebben om deze mensen een traject te bieden.

Met het stopzetten van de instroom in de Wsw per 1 januari 2015 kunnen de mensen die met een Wsw-indicatie op 31-12-2014 op de wachtlijst staan niet meer via de Wsw aan het werk worden geholpen. Deze mensen kunnen zich voor zover zij tot de doelgroep van de Participatiewet behoren voor hun ondersteuning richten tot de gemeenten. Wajongers en andere mensen met een uitkering van UWV kunnen zich voor hun re-integratie richten tot UWV.

UWV kan zijn instrumentarium (loondispensatie, jobcoaching en andere werkvoorzieningen) inzetten om deze mensen te ondersteunen naar een garantiebaan. UWV heeft ook op basis van artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet de mogelijkheid om met de gemeente waarvan iemand inwoner is, afspraken te maken over ondersteuning van deze persoon door de gemeente. De gemeente neemt daarbij de ondersteuning van deze persoon over van UWV en kan daarbij het instrumentarium uit de Participatiewet, waaronder beschut werk, inzetten. UWV kan de door de gemeente gemaakte kosten op basis van de wet Suwi vergoeden. De gemeenten uit de regio Brabant Noordoost kunnen dus in voorkomende gevallen afspraken maken met UWV over de activering van de mensen op de Wsw-wachtlijst die niet tot de doelgroep van de Participatiewet behoren.

Ondergrens van de doelgroep beschut werk

Loonkostensubsidie in de Participatiewet is gemaximeerd op 70% van het totale bedrag van het wettelijk minimumloon en de aanspraak op vakantiebijslag op grond van artikel 15 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, vermeerderd met een bij ministeriële regeling nader te bepalen vergoeding voor werkgeverslasten (inmiddels bepaald op 23% van de loonkosten waarover loonkostensubsidie wordt verstrekt). De gemeenten in de regio Brabant Noordoost stellen dat daaruit logischerwijs voortvloeit dat werkgevers aan mensen met een loonwaarde lager dan 30% geen arbeid in het kader van de Participatiewet zullen aanbieden.

Het klopt dat een werkgever in geval van een loonwaarde lager dan 30% niet volledig gecompenseerd wordt voor de verminderde productiviteit. Bedrijfseconomische overwegingen zullen bij werkgevers regelmatig een rol spelen bij de keuze voor werknemers die zij in dienst nemen. Gelukkig spelen deze overwegingen niet altijd de hoofdrol. Ik weet dat bij veel bedrijven ook het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid een rol speelt.

In het sociaal akkoord hebben sociale partners en kabinet afspraken gemaakt over de kaders van de ondersteuning naar werk, waaronder de kaders voor het instrument loonkostensubsidie. Deze afspraken zijn vertaald naar de Participatiewet. Daarbij geldt als grens voor loonkostensubsidie dat dit maximaal 70% van het WML bedraagt. Het Rijk heeft aanzienlijke extra middelen vrijgemaakt voor de financiering van het instrument loonkostensubsidie. Financiering hiervan vindt plaats uit het Inkomensdeel.

De gemeenten in de regio Brabant Noordoost geven daarnaast aan vanwege de betaalbaarheid deze ondergrens van 30% ook te willen hanteren bij de toegang tot de voorziening beschut werk. De betreffende gemeenten geven aan dat in de huidige situatie de ondergrens voor de Wsw tussen de 10% en 20% loonwaarde ligt en dat vanwege het krappe financiële kader van de Participatiewet deze mensen daarmee tussen wal en schip dreigen te vallen.

Graag benadruk ik dat gemeenten beleidsvrijheid hebben bij het bepalen welke mensen zij voor inzet van de participatievoorziening beschut werk in aanmerking willen laten komen (voorselectie). Zij leggen deze beleidskeuze vast in een gemeentelijke verordening. In het kader van de advisering beschut werk onderzoekt UWV de mate waarin mensen enkel onder beschutte omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben.

De noodzaak om onder beschutte omstandigheden te werken hoeft niets te zeggen over de feitelijke loonwaarde van mensen. Indien uit de beoordeling door UWV blijkt dat een persoon geen arbeidsvermogen heeft, geeft UWV geen advies voor beschut werk, maar kan de desbetreffende persoon in aanmerking komen voor een Wajonguitkering.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma